

Vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2027 - 2029 taloussuunnitelman suunnittelukehykset ja laadintaohjeet

Kaupunginhallitus 15.06.2026 § 138

Valmistelija: Talous- ja hallintojohtaja Katja Aalto
Laskentapäällikkö Päivi Forsman
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

Kaupunginvaltuusto on 8.6.2026 hyväksynyt Uusikaupunki 2040 strategian – Eloa, iloa ja älyä. Uusi strategia toimii talousarvion laadinnan pohjana ja toisaalta talousarvio konkretisoi strategiaa taloudellisilla ja toiminnallisilla tavoitteillaan. Strategian toteutumista seurataan osana osavuositarkastuksia.

Lisäksi strategian eri painopisteiden – Eloa, iloa ja älyä, työstämistä jatketaan työryhmissä. Älyä painopiste *pohjautuu tasapainoiseen talouteen ja jatkuvaan uudistumiseen*. Tasapainoinen talous on otettu talousarvion 2027 ja suunnitelmakauden tavoitteeksi. Strategiassa on linjattu, *että Organisaatio ja palveluverkko vastaavat kaupungin kokoa ja taloudellista kantokykyä sekä palveluiden käyttöä ja tarpeita*.

Vuoden 2027 talousarvion ja suunnitelmakauden lähtökohdat ovat haastavat, koska kaupungin talouden rakenteellista alijäämää ei ole saatu kurottua. Tämän vuoksi jo kehysvaiheessa asetetaan tavoitteeksi kaupungin talouden saaminen kestäväälle pohjalle suunnitelmakaudella. Tulevia vuosia haastavat rakenteellisen alijäämän lisäksi lapsimäärän väheneminen, julkisen talouden alijäämä ja valtionosuusuudistus. Valtionosuusuudistuksen edellisessä vaiheessa tehtyjen laskelmien vaikutus olisi ollut Uudenkaupungin kaupungin osalta -1,5 milj. euroa, joka tuloveroprosenttiin toisi noin 0,5 %-yksikön korotuspaineen.

Nyt käsittelyssä on vain koko kaupungin kehys, jonka palvelualuekohtaista kohdentamista jatkotyöstetään johtoryhmässä, palvelukeskuksittain ja tavoitteelliset kehykset esitetään 17.8.2026 kaupunginhallitukselle. Elokuussa on käytettävissä tarkempi puolen vuoden toteumaan perustuva ennuste kaupungin taloudesta sekä verotuloennusteet ja valtionosuudet ovat tarkentuneet.

Kehystä varten on laskettu karkealla tasolla painelaskelmat miten kaupungin talous kehittyy ilman lisäsopeuttamistoimia.

Painelaskelmien laadinnassa on huomioitu mm seuraavaa

- verotuloennusteet kunnallisveroporsentilla 8,9%
- Ely kotoutumiskorvausten väheneminen
- Sote- kiinteistöjen yhtiöittäminen
- Sataman osingot 0 eur
- Joukkovelkakirjalainan erääntymisen 2/2027 vaikutus korkomenoihin
- Palkankorotukset ja maltilliset hintojen nousut
- Aiemmat sopeuttamistoimet ja rekrytointikiellon takia täyttämättä jätetyt tehtävät
- Pyhämään koulun lakkauttaminen (Syksy 2026)
- Oppilasmäärän vähenemisen vuoksi luokanopettajien vakanssien vähentyminen (2026)

Painelaskelman jälkeen on laskettu pohja kehykselle TA 2027 vuodelle, jolla alijäämä puolittuisi. Kun kehystä käytetään taloussuunitelmavuosien pohjana ja tehdään vastaava leikkaus myös suunnitelmavuosien kehykseen, talous saadaan tasapainoon suunnitelmakaudella.

Kaupunki ja liikelaitokset 1 000 euroa, ulkoiset	TP 2025	TA+M 2026	Ennuste 2026	Painelaskel- ma 2027	Kehys TA2027	Painelaskel- ma TS 2028	Painelaskel- ma TS 2029
TOIMINTATUOTOT	20 392	18 910	19 852	16 605	16 605	16 664	16 664
VALMISTUSOMAAN KÄYTTÖÖN	319	281	255	281	281	281	281
TOIMINTAKULUT	-59 282	-58 630	-59 282	-59 687	-58 085	-61 156	-62 494
TOIMINTAKATE	-38 571	-39 438	-39 176	-42 801	-41 198	-44 211	-45 549
VUOSIKATE	7 206	7 624	7 409	4 690	6 293	4 034	3 566
TILIKAUDEN TULOS	-1 816	-1 720	-2 851	-3 606	-2 003	-4 140	-4 321
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 192	-1 096	-2 242	-2 990	-1 387	-3 528	-3 718

Kaupunki 1 000 euroa, ulkoiset	TP 2025	TA+M 2026	Ennuste 2026	Painelaskel- ma 2027	Kehys TA2027	Painelaskel- ma TS 2028	Painelaskel- ma TS 2029
TOIMINTATUOTOT	12 204	10 886	11 827	8 527	8 527	8 527	8 527
VALMISTUSOMAAN KÄYTTÖÖN	319	281	281	281	281	281	281
TOIMINTAKULUT	-54 126	-52 538	-53 191	-53 781	-52 179	-55 160	-56 422
TOIMINTAKATE	-41 603	-41 371	-41 083	-44 973	-43 371	-46 352	-47 614
VUOSIKATE	4 396	5 914	5 725	2 783	4 386	2 220	1 827
TILIKAUDEN TULOS	-2 869	-1 536	-2 640	-3 610	-2 007	-3 933	-4 057
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 264	-977	-2 097	-3 055	-1 452	-3 383	-3 515

Seuraavassa on arvioitu kaupungin talouden alijäämien vaikutusta kertyneeseen ylijäämään ilman tavoitteellista kehystä. Kaupungin osuus ylijäämästä ei riittäisi kattamaan edes TA2027 ilman sopeuttamistoimia.

Taseen kertynyt yli-/alijäämä 1 000 euroa					
	TP 2025	TAM 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä		20 127	19 031	16 042	12 513
Tilikauden yli- (+)/alijäämä (-)		-1 096	-2 990	-3 528	-3 718
Taseen ylijäämä	20 127	19 031	16 042	12 513	8 795
josta					
liikelaitosten osuus	16 256	16 137	16 202	16 057	15 853
kaupungin osuus	3 871	2 894	-161	-3 544	-7 058
Asukasmäärä	14784	14507	14362	14229	14 102
Ylijäämä €/asukas	1361	1312	1117	879	624

Investointien osalta vuosien 2027-2030 ohjelman tavoitetasoksi esitetään 16 milj., joka vuositasona on 4 milj. Jos talous on tasapainossa velkaantuminen saadaan näin taittumaan ja poistojen taso laskemaan.

Toimielin	TP 2025	TAM 2026	2027	2028	2029	2030	2027-2030
Kaupunki yhteensä tavoitetaso	-11 483 346	-3 270 200	-4 000 000	-4 000 000	-4 000 000	-4 000 000	-16 000 000
Uudenkaupungin Vesi	-1 436 501	-2 335 000	-4 320 000	-4 520 000	-4 580 000	-2 360 000	-15 780 000
Vakka-Suomen Vesi	-514 295	-610 000	-960 000	-430 000	-130 000	-130 000	-1 650 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ kaupunki ja liikel.	-13 434 142	-6 215 200	-9 280 000	-8 950 000	-8 710 000	-6 490 000	-33 430 000

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Atso Vainio

Päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä

- liitteenä olevan TA2027 kehyksen ja
- suunnitelmakauden 2027-2029 kehyksen siten, että talous on tasapainoinen suunnitelmakauden lopussa
- sekä liitteenä olevat laadintaohjeet.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Valmistelija: Talous- ja hallintojohtaja Katja Aalto
Laskentapäällikkö Päivi Forsman
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

Kesäkuussa hallitus hyväksyi koko kaupungin kehymisen, jonka lähtökohtana oli painelaskelmana lasketun 2027 talousarvion 3 miljoonan euron alijäämän puolittaminen. Elokuussa olemme saaneet tarkempaa tietoa kaupungin 6 kuukauden toteumasta ja koko vuoden ennusteesta. Verotuloennuste pohjaa vielä kesäkuun lukuihin, jonka perusteella kuluva vuoden alijäämä kasvaa 1 miljoonasta yli 2 miljoonan. Sen lisäksi palvelualueista kasvatus- ja opetuspalveluissa henkilöstömenot tulevat ylittymään.

Ylityksen taustalla on useita tekijöitä. Ensinnäkään vuosi sitten arvioituja säästöjä ei ole kaikilta osin pystytty toteuttamaan oppilasmäärien arvioinnin vaikeutuessa vastaanottokeskuksen toiminnan vuoksi: ensin määrät kasvoivat kunnes kesällä tuli tieto yksikön lakkauttamisesta. Toiseksi palvelurakenne erityisesti varhaiskasvatuksessa koostuu pienistä yksiköistä, joiden yksikkökustannukset ovat korkeat eikä sopeutusta pystyytä tekemään lapsimäärän vähetessä joustavasti. Kolmanneksi yhtenäiskoulun osalta on budjetoinnissa ollut puutteita. Yhteenvetona voidaan todeta, että nämä tekijät vaikuttavat myös ensi vuoteen ja on huomioitava raamivaiheessa.

Raami on pyritty rakentamaan mahdollisimman realistiseksi, mutta tulee vaatimamaan sopeutustoimia kaikilta palvelualueilta. Palveluiden asukaskohtaiset tai esimerkiksi oppilas/lapsikohtaiset yksikkökustannukset ovat Uudenkaupungin osalta korkeat verrattuna muihin vastaaviin kuntiin. Wintterin tilakustannukset nostivat hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluiden sekä opetus- ja kasvatustalveluiden kustannuksia huomattavasti. Sopeutustoimia tulee hakea myös kaupungin muun organisaation toiminnasta kuin opetus- ja kasvatustalveluista.

Liitteenä olevassa taulukossa on toisella sivulla suunnittelukehys sitovuustasoittain. Esitetty kehys näkyy kolmantena sarakkeena harmaalla pohjalla. Kehyksestä on laskettu %-muutokset viime vuoden tilinpäätökseen ja tämän vuoden talousarvioon muutoksen hahmottamiseksi.

Toimintatuottojen laskussa näkyy maahanmuutonkorvausten siirtyminen valtionosuuksiin erityisesti elinkeino- ja työllisyyspalveluissa sekä opetus- ja kasvatustalveluissa. Korvausten taso tulee myös määrällisesti laskemaan sen lisäksi, että se siirtyy teknisesti valtionosuuksiin.

Teknisen lautakunnan osalta tuotoissa ja kuluissa näkyy soteikiinteistöjen yhtiöittäminen. Tulot laskevat enemmän, koska poistoja ja sijoitetun pääoman tuottoa ei oteta teknisen lautakunnan luvuissa huomioon.

Elinkeino- ja työllisyyspalveluiden osalta haaste on alueen työllisyystilanne, johon on resurssoitu jo kuluvana vuonna osin hankerahoitteisesti, mutta joka näkyy myös ns. sakkomaksuina.

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Atso Vainio

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan TA2027 sitovuustasoitaisen kehyksen.

Päätös:
